

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

А. Кириченко

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП17. ПОДАТКОВА СИСТЕМА

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

(назва спеціалізації)

Факультет економічний

(назва факультету)

2025-2026 навчальний рік

Розробник: Коцюрба Ольга Юріївна, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

(підпис)

Володимир СИБІРЦЕВ
(прізвище та ініціали)

Декан факультету економічний

(підпис)

Наталія ШАЛІМОВА
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки	
		4-й	4-й
		Семестр	
		7-й	7-й
	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		28 год.	4 год
		Практичні, семінарські	
		28 год	2 год
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		94 год	144 год
		Вид контролю	
		екзамен	

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо фінансових відносин, пов'язаних з примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості валового внутрішнього продукту з метою формування загальнодержавного фонду грошових ресурсів, а також актуальних проблем нарахування та стягнення податків та зборів.

Завдання дисципліни полягає у:

- розумінні сутності та видів податків;
- розумінні правових основ та особливостей структури податкової системи і податкової політики держави;
- засвоєнні процедур адміністрування податків, зборів і платежів;
- вивченні основ правового статусу учасників податкових правовідносин;
- вивченні структури Державної податкової служби України;
- вивченні методики та механізмів обчислення та порядку сплати прямих та непрямих податків, зборів та платежів з юридичних та фізичних осіб;
- оволодінні спрощеною системою оподаткування, обліку і звітності;
- вмінні розраховувати місцеві податки, екологічний податок та рентні платежі.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: мікроекономіка, бухгалтерський облік, економіка підприємства та соціально-трудові відносини, фінанси.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральну компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності

- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетентності

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

Програмні результати навчання

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Економічна суть, функції і види податків.

Податки як найважливіша і найдавніша форма фінансових відносин. Поняття та основні ознаки податків. Інші форми платежів до бюджету: плата, внески, відрахування, збори. Функції податків, що визначають їхню економічну сутність. Функціональні елементи податку: суб'єкти податку, об'єкти оподаткування, база оподаткування, ставка податку. Організаційні елементи податку: порядок обчислення податкових зобов'язань, порядок декларування податкових зобов'язань, порядок погашення податкових зобов'язань, податкові пільги. Класифікація податків за економічним змістом об'єкта оподаткування. Поділ податків за формою стягнення. Податки за способом перекладення. Класифікація податків за повнотою прав використання податків. Податки за джерелами обкладення. Різновиди податків за суб'єктом оподаткування. Види податків за способом стягнення. Класифікація податків за видом податкових ставок. Податки за характером використання. Пряме оподаткування та його роль в наповненні бюджету. Загальнодержавні та місцеві податки та збори.

Тема 2. Податкова система та податкова політика держави.

Поняття та структурна побудова податкової системи. Основні методи побудови податкової системи. Склад податкової системи. Вимоги до побудови податкової системи. Принципи оподаткування. Основні принципи сучасної податкової системи. Структура та завдання Державної податкової служби України. Функції Державної податкової служби України. Поняття, мета та завдання податкової політики. Методи та функції податкової політики. Інструменти податкової політики як засіб впливу держави на економічні інтереси платників податків. Класифікація видів податкової політики. Принципи податкової політики. Відповідність типів і моделей податкової політики. Поняття та функції податкового механізму. Елементи податкового механізму. Класифікація податкової інформації. Завдання податкового планування. Основи податкового регулювання. Методами податкового контролю.

Тема 3. Податок на прибуток підприємств.

Податок на прибуток як одна з ключових частин бюджету країни. Поняття та функції податку на прибуток. Платники і ставки податку на прибуток з числа резидентів та нерезидентів. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення прибутку як об'єкта оподаткування, його економічний зміст і кількісна визначеність. Ставки податку для різних галузей економіки. Порядок нарахування податку на прибуток. Податкові періоди для податку на прибуток підприємств. Терміни сплати податку на прибуток. Авансовий внесок з податку на прибуток підприємств.

Тема 4. Особливості оподаткування податком на доходи фізичних осіб.

Значення та основна мета податку на доходи фізичних осіб. Платники податку. Об'єкт оподаткування з ПДФО для резидента та нерезидента. Склад загального місячного оподатковуваного доходу. Значення податкового кредиту при

оподаткуванні доходів фізичних осіб. Податкові соціальні пільги та порядок їх надання фізичним особам. Ставки податку на доходи фізичних осіб. Порядок нарахування, утримання, сплати та перерахування ПДФО до бюджету. Оподаткування інвестиційного прибутку. Оподаткування доходу, отриманого від надання нерухомості в оренду. Оподаткування доходів, які одержані за договорами недержавного пенсійного страхування та довгострокового страхування життя. Оподаткування операцій з продажу об'єктів рухомого та нерухомого майна. Оподаткування доходу, який отриманий платником податку при прийнятті ним у спадщину коштів, майна, майнових чи немайнових прав. Оподаткування доходу, який одержаний як подарунок. Оподаткування операцій із заміщенням втраченої власності. Порядок заповнення та подання річної декларації про майновий стан та доходи. Порядок забезпечення виконання податкових зобов'язань.

Тема 5. Податок на додану вартість.

Поява та розвиток податку на додану вартість. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор. Методика включення податку на додану вартість в ціну. Платники та ставки податку. Порядок реєстрації платником ПДВ. Об'єкт оподаткування, особливості його визначення у різних сферах економіки. Порядок обчислення податку на додану вартість. Облік податку у платників. Податкові зобов'язання та податковий кредит при обчисленні податку на додану вартість. Особливості визначення податкового зобов'язання та кредиту. Пільги по ПДВ та їх дія. Декларація з ПДВ, її зміст, порядок складання. Строки подання декларацій. Оподаткування сільськогосподарської діяльності. Особливості оподаткування підприємств малого бізнесу, що оподатковуються за спрощеною системою оподаткування. Особливості обчислення та сплати податку платниками різних галузей за різними видами операцій та угод.

Тема 6. Акцизний податок.

Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Поняття акцизу. Суб'єкти та об'єкти акцизного податку. Платники акцизного податку, об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів і ставки акцизного податку. Методика обчислення розміру акцизного податку, що підлягає перерахуванню до бюджету. Порядок включення акцизного податку у ціну товарів. Пільги з акцизного податку. Особливості оподаткування акцизним податком тютюнових виробів та алкогольних напоїв. Специфіка оподаткування акцизним податком транспортних засобів. Специфіка оподаткування нафтопродуктів. Складення та подання звітності по акцизному податку. Особливості маркування підакцизних товарів. Строки сплати акцизного податку. Штрафні санкції за порушення нарахування та сплати акцизного податку.

Тема 7. Мито та митні платежі як складова податкової системи України.

Митна політика України. Сутність та призначення мита. Основні поняття митної справи: митна територія та митний кордон, ввезення, вивезення і транзит товарів, види об'єктів, що переміщуються через митний кордон, митне оформлення, декларування.

Види мита в Україні. Платники і об'єкти оподаткування. Товари що не підлягають оподаткуванню при ввезенні на митну територію України. Митний брокер, його права та повноваження. Визначення митної вартості, її достовірності. Порядок обчислення, стягнення та перерахування в бюджет митних платежів. Контроль митних органів за сплатою митних платежів юридичними особами.

Митний тариф України. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 8. Платежі за використання природно-ресурсного потенціалу.

Основи ресурсного оподаткування. Принципи встановлення плати за ресурси. Плата за ресурси як засіб впливу на економічне та раціональне використання ресурсів. Види платежів за ресурси, особливості формування ставок та визначення платників.

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Платники рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин. Об'єкти оподаткування. Об'єкти, які не підлягають оподаткуванню рентною платою за користування надрами для видобування корисних копалин. Витрати платника рентної плати. Ставки рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин.

Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Платники рентної плати. Об'єкти оподаткування. Подання декларації, строки сплати, відповідальність платників та контроль за справлянням рентної плати.

Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Платники рентної плати. Об'єкти оподаткування. Ставки рентної плати, понижувальний та підвищувальний коефіцієнти. Порядок нарахування податкових зобов'язань з рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України.

Рентна плата за спеціальне використання води. Платники рентної плати. Об'єкти оподаткування. Ставки рентної плати, коригуючі коефіцієнти. Порядок подання декларації, строки сплати, відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Платники рентної плати. Об'єкти оподаткування та ставки рентної плати. Порядок нарахування податкових зобов'язань з рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів. Порядок подання декларації, строки сплати, відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням.

Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України. Платники рентної плати. Об'єкти оподаткування. Ставки рентної плати та суми податкових зобов'язань.

Тема 9. Екологічне оподаткування.

Значення екологічного податку. Платники податку. Об'єкт та база оподаткування екологічним податком. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. Ставки

податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти. Ставки податку за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах. Ставки податку за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені). Ставки податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк. Порядок обчислення податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку.

Тема 10. Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу.

Порядок визначення кола суб'єктів спрощеної системи оподаткування з числа юридичних та фізичних осіб. База оподаткування за спрощеною системою. Ставки спрощеної системи оподаткування. Особливості сплати інших податків суб'єктами спеціального режиму оподаткування. Порядок оподаткування суб'єктів малого бізнесу за спрощеною системою при застосування різних ставок оподаткування. Порядок нарахування та перерахування податку. Порядок видачі свідоцтва про право сплати єдиного податку. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої - третьої груп. Об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи. Ставки єдиного податку. Податковий (звітний) період. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. Ведення обліку і складення звітності платниками єдиного податку. Особливості нарахування, сплати та подання звітності з окремих податків і зборів платниками єдиного податку. Особливості визначення загального мінімального податкового зобов'язання платників єдиного податку. Порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку. Відповідальність платника єдиного податку. Документальна перевірка платників єдиного податку.

Тема 11. Особливості місцевих податків та зборів.

Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки. Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової нерухомості. Ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості. Податкове зобов'язання.

Транспортний податок. Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку та строки сплати.

Платники плати за землю. Об'єкти та база оподаткування платою за землю. Оподаткування земельних ділянок, наданих на землях лісгосподарського призначення (незалежно від місцезнаходження), земельним податком. Ставка земельного податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження). Ставки земельного податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких не проведено. Пільги щодо сплати земельного податку для юридичних та фізичних осіб. Земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком. Особливості визначення земельного податку за земельні ділянки, що перебувають у консервації, або забруднені вибухонебезпечними предметами, або непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами.

Особливості оподаткування платою за землю. Податковий період, порядок обчислення та сплати плати за землю. Орендна плата. Індexсація нормативної грошової оцінки земель.

Туристичний збір. Платники збору. Ставка та база справляння збору. Податкові агенти та місця проживання (ночівлі). Особливості справляння збору та порядок сплати.

Збір за місця для паркування транспортних засобів. Платники збору. Об'єкт, ставка та база оподаткування збором. Особливості встановлення збору. Порядок обчислення та строки сплати збору.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем навчальної дисципліни	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Економічна суть, функції і види податків	12	2	2			8	14	1				13
Тема 2. Податкова система та податкова політика держави	12	2	2			8	13					13
Тема 3. Податок на прибуток підприємств	15	4	2			9	14	1				13
Тема 4. Особливості оподаткування податком на доходи фізичних осіб	13	2	2			9	14	1				13
Тема 5. Податок на додану вартість	14	2	4			8	14		1			13
Тема 6. Акцизний податок	13	2	2			9	14	1				13
Тема 7. Мито та митні платежі як складова податкової системи України	13	2	2			9	13					13
Тема 8. Платежі за використання природно-ресурсного потенціалу	16	4	4			8	13					13
Тема 9. Екологічне оподаткування	13	2	2			9	13					13
Тема 10. Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу	16	4	4			8	14		1			13
Тема 11. Особливості місцевих податків та зборів	13	2	2			9	14					14
Усього годин	150	28	28	0	0	78	150	4	2	0	0	144

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Економічна суть, функції і види податків	2	
2	Тема 2. Податкова система та податкова політика держави	2	
3	Тема 3. Податок на прибуток підприємств	2	
4	Тема 4. Особливості оподаткування податком на доходи фізичних осіб	2	
5	Тема 5. Податок на додану вартість	4	1
6	Тема 6. Акцизний податок	2	
7	Тема 7. Мито та митні платежі як складова податкової системи України	2	
8	Тема 8. Платежі за використання природно-ресурсного потенціалу	4	
9	Тема 9. Екологічне оподаткування	2	
10	Тема 10. Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу	4	1
11	Тема 11. Особливості місцевих податків та зборів	2	
	Разом	28	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Економічна суть, функції і види податків	8	13
2	Тема 2. Податкова система та податкова політика держави	8	13
3	Тема 3. Податок на прибуток підприємств	9	13
4	Тема 4. Особливості оподаткування податком на доходи фізичних осіб	9	13
5	Тема 5. Податок на додану вартість	8	13
6	Тема 6. Акцизний податок	9	13
7	Тема 7. Мито та митні платежі як складова податкової системи України	9	13
8	Тема 8. Платежі за використання природно-ресурсного потенціалу	8	13
9	Тема 9. Екологічне оподаткування	9	13
10	Тема 10. Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу	8	13
11	Тема 11. Особливості місцевих податків та зборів	9	14
	Разом	78	144

7. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Податкова система» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв'язування кейсів, ситуаційних завдань з теми;
- проведення аналітичного (критичного) огляду літературних джерел та наукових статей за тематикою дисципліни;
- виконання творчих завдань (складення кросворду, ребусу, фінансової гри «Дешиврування» за тематикою дисципліни).

Теми індивідуальних завдань:

1. Історія та особливості розвитку податків на окремих етапах існування суспільства.
2. Теорія податків та етапи її розвитку.
3. Розвиток податків в Україні в сучасних умовах та їх характеристика.
4. Економічні закони, які повинні бути враховані при утворенні податкової системи.
5. Законодавча база податкової системи країни та її характеристика.
6. Загальноекономічні закони розвитку суспільства, які потрібно враховувати при будівництві системи оподаткування.
7. Специфічні закони, які враховують при будівництві системи оподаткування держави.
8. Особливості врахування принципів будівництва податкової системи в Україні.
9. Особливості розвитку податкової системи України в сучасних умовах.
10. Організація податкової роботи України та її характеристика.
11. Законодавче регулювання діяльності податкової служби України.
12. Пільги по ПДВ та можливості їх застосування.
13. Порядок сплати та звітності при сплаті ПДВ.
14. Відповідальність за точність та своєчасність сплати ПДВ та штрафні санкції ї до порушників.
15. Підакцизні вироби та порядок їх визначення.
16. Порядок сплати та звітності по акцизному податку.
17. Відповідальність за точність та своєчасність сплати акцизного податку та штрафні санкції до порушників.
18. Вплив акцизів на економічну систему держави.
19. Митна політика держави та її характеристика.
20. Митна декларація, порядок її визначення та надання.
21. Порядок сплати мита та відповідальність за порушення діючого митного законодавства України.
22. Використання мита для підтримки вітчизняних товаровиробників.
23. Регулятивний потенціал мита.
24. Звітність підприємства з податку на прибуток: терміни подання та правила оформлення
25. Розвиток прямого оподаткування.
26. Моделі оподаткування корпоративного прибутку.
27. Методи нарахування амортизаційних відрахувань в інших країнах.
28. Характеристика податкових платежів, які сплачують фізичні особи в Україні.
29. Податкова декларація громадянина: порядок її заповнення та надання.
30. Порядок оподаткування авторських договорів, гонорарів, доходів від різних видів діяльності.
31. Розвиток оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.

32. Порядок річного перерахунку ПДФО.
33. Суб'єкти спрощеної системи оподаткування та вибір групи платника.
34. Звітність, яку потрібно вести при спрощеній системі оподаткування.
35. Позитивні риси спрощеної системи оподаткування.
36. Негативні риси спрощеної системи оподаткування.
37. Рентні платежі, що входять до складу податкової системи України.
38. Значення рентних платежів у надходженнях до бюджетної системи.
39. Розподіл рентних платежів між рівнями бюджетів в Україні.
40. Транспортний податок та його характеристика.
41. Порядок визначення ставок та сплати транспортного податку.
42. Порядок визначення ставок місцевих податків і зборів та їх особливості.
43. Податок на майно та його складові.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Податкова система» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, бесіди);
  - наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення;
  - практичні, під час виконання практичних робіт, задач, вправ;
  - інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейс-стадій;
  - інноваційні, зокрема проєктно-дослідницький метод; інтегровані методи.
- Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, програмне забезпечення для проведення опитувань Mentimeter;
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle та Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: екзамен. Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами поточного контролю, рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно»,

«Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення кейсів, ситуаційних завдань, розрахункових задач, участі в науково-практичних конференціях, підготовки публікацій.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система : навч. посіб. / Нац. унт біоресурсів і природокористування України. Київ: НУБіП України, 2021. 633 с.
2. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система : підручн. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Знання України, 2019. 567 с.
3. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
4. Становлення та розвиток податкової системи України : монографія / М. Г. Волощук [та ін.] ; Ужгород. нац. ун-т, Юрид. ф-т, Голов. упр. держ. податк. служби України у Закарпат. обл., Місц. осередок ГО "Всеукр. асоц. ветеранів ДПС України" Закарпат. обл. Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2021. 169 с.
5. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
6. Томнюк Т. Л. Податкова система : навч. посібник. Чернівці : ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

Додаткові:

1. Андрущенко В., Тучак Т. Податкова система: навч. посіб. Київ.: Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
2. Бечко П.К., Власюк С.А., Бечко В.П., Шумило Т. В. Принципи

справедливості та їх відображення при оподаткуванні суб'єктів господарювання у вітчизняній податковій системі. *Бізнес-Інформ*. 2021. № 3. С. 156-161.

3. Богріновцева Л.М., Венгуренко Т.Г. Реалізація податкового потенціалу страхових компаній в Україні. Податковий потенціал фінансових та нефінансових корпорацій України: монографія / С.В. Онишко, Ю.М. Коваленко, І.І. Чуницька та ін.; за наук. ред. д.е.н., професора С.В. Онишко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С. 195-201.

4. Валігура В.А. Сучасні тенденції гармонізації ПДВ у країнах Європейського Союзу. *Фінанси України*. 2022. № 3. С. 22-37.

5. Варналій З.С., Романюк М.В. Податкова система: [підручник]. К.: Знання України, 2019. 567 с.

6. Герчаківський С. Д., Сідляр В. В. Фіскальне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2020. 280 с.

7. Котенко А. Принципи податкового законодавства як вихідні засади побудови податкової системи *Право України*. 2020. № 4. С. 43-56.

8. Крисоватий А.І., Валігура В.А. Новації та напрями вдосконалення податкового законодавства України в умовах воєнного стану. *Фінанси України*. 2022. №6. С. 33-53.

9. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність : практикум; Вінниц. нац. тех. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2017. 142 с.

10. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні [Текст] : навч. посіб. / В.М. Краєвський [та ін.] ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 287 с.

11. Шуневич А.С. Фіскальна ефективність акцизного податку як складова оптимізації системи непрямого оподаткування. *Облік і фінанси*. 2020. № 4. С. 82-88.

Законодавчі та нормативні документи:

1. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.

2. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

3. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. №2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>.

4. Закон України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції» від 17.07.1997 р. № 468/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/468/97-вр#Text>

5. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-п>

6. Про затвердження Порядку ведення Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.01.2017 р. № 26. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/>

show/26-2017-%D0%BF

7. Про затвердження Порядку обліку платників податків і зборів: Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. № 1588. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1562-11#Text>

8. Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 р. № 569. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/569-2014-п#Text>

9. Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру акцизних накладних: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 р. № 114. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/114-2016-п#Text>

10. Деякі питання електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.04.2019 р. № 408. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-2019-п#Text>

11. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 р. № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#Text>

12. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість : Наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2016 р. № 21. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16>

13. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи : Наказ Міністерства фінансів України 02.10.2015 р. № 859. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1298-15#Text>

14. Директива Ради 2006/112/ЄС про спільну систему податку на додану вартість від 28.11.2006 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_928/print1466629669487187

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

4. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>

5. Державна митна служба України. URL: <http://www.castom.gov.ua>

6. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua>

7. Верховна рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua>

8. Інформаційно-аналітична система «Прозорий бюджет» (платформа відкритих даних у сфері публічних фінансів). URL: <https://edata.gov.ua>